

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І.Пирогова**

Кафедра фармації

МЕДИЧНЕ І ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО

**Товарознавчий аналіз медичних товарів.
Пакування, маркування, зберігання.**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ САМОПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

**для студентів IV курсу фармацевтичного факультету
денної форми навчання**

Вінниця – 2013

“Ухвалено”

Засіданням методичної ради
фармацевтичного факультету
19 грудня 2012 р.

Протокол № 2

Складачі:

- доцент, к.мед.н. Бобрук В.П.
- асистент Івко Т.І.
- асистент Бондар Л.М.

Рецензенти:

- професор кафедри фармакології ВНМУ імені М.І.Пирогова,
д.мед. наук, Волощук Н.І.
- доцент кафедри фармації ВНМУ імені М.І.Пирогова, канд. фарм. наук,
Кривов'яз О.В.

Методичні вказівки призначені для студентів IV курсу фармацевтичного факультету денної форми навчання з спеціальностей 7.110201 «Фармація» та 7.110206 «Клінічна фармація» для самопідготовки та виконання практичних занять модулю 1 «Товарознавчий аналіз медичних товарів. Пакування, маркування, зберігання»

Зміст

Тема заняття	Стор.
Передмова	4
<u>Розділ №1:</u> Теоретичні основи товарознавства. Нормативна документація. Класифікація та кодування товарів. Пакування, маркування та транспортування медичних товарів. Транспортна тара	
Теоретичні основи товарознавства	5
Нормативна документація у товарознавчому аналізі	8
Класифікація товарів	41
Класифікація товарів	46
Основи товарознавчого аналізу медичних та фармацевтичних товарів	49
Пакування, маркування та транспортування медичних товарів. Товарознавчий аналіз транспортної тари	56
<u>Розділ №2:</u> Основи матеріалознавства (металеві, неметалеві матеріали). Медичні інструменти, шовні матеріали та вироби медичної техніки)	
Товарознавчий аналіз загально - хірургічних інструментів: ріжучих, затискних.	64
Товарознавчий аналіз загально хірургічних інструментів: відтискних, зондуючих та бужуючих	68
Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих хірургічних голок	73
Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій, трансфузій та відсмоктування.	78
Товарознавчий аналіз технічних засобів для діагностики захворювань (засоби для вимірювання артеріального тиску)	107
Товарознавчий аналіз технічних засобів для діагностики захворювань (прилади для контролю рівня глюкози крові, термометрів, тестів та тест-систем)	109
Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів.	111
Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів (вироби компресійного трикотажу)	115

ПЕРЕДМОВА

У наш час через аптечну мережу щорічно реалізується широкий асортимент лікарських засобів, виробів медичного призначення, дезінфікуючих засобів, предметів особистої гігієни, мінеральних вод, спеціальних харчових добавок, лікувальних косметичних засобів та репелентів.

Для того щоб орієнтуватися в такому широкому асортименті, здійснювати прийом товарів, проводити товарознавчий аналіз, організовувати правильне збереження і транспортування, а також реалізацію продукції, провізор повинен володіти конкретними та повними знаннями в області товарознавства.

Практика показує, що провізор відчуває великі труднощі в роботі через незнання матеріалознавства і питань впливу на товари медичного призначення температури, вологості, різних газів та повітря, світлового випромінювання, мікроорганізмів, а також полімерів та інших матеріалів, які використовуються для виготовлення тари, закупорювальних засобів та пакувальних матеріалів.

При вивченні дисципліни студент отримує необхідний об'єм знань про загальні положення товарознавства як науки і зводить в струнку систему та доповнює знання з виняткових товарознавчих питань, які він здобув при вивченні інших дисциплін. У цьому випадку відомості про товарознавчі операції, їх цілі, завдання, рівні розв'язку цих завдань та очікуваний ефект будуть не фрагментарними та розрізненими, а єдиним логічним цілим, побудованим на діючій законодавчій основі.

Студенти повинні знати принципи класифікації, кодування продукції, стандартизації, закономірність формування асортименту товарів та його структуру, фактори, які обумовлюють якість товарів, методи товарознавчого аналізу, маркування, пакування та умови, яких треба дотримуватись при їх транспортуванні та зберіганні.

Для вирішення цих питань студенти повинні навчитись працювати з ДСТУ, ГСТУ, ТУ, СТП, ТФС та іншою нормативно-технічною документацією.

У сучасних умовах господарювання в аптечній мережі особливе значення набуває якісна оцінка діяльності аптечних установ, найважливішим показником якої є асортимент.

Медичне і фармацевтичне товарознавство є профільною дисципліною у підготовці провізорів. Дисципліна озброює студентів знаннями, необхідними для виконання професійних товарознавчих функцій: прийом товарів, оцінка їх якості, створення необхідних умов зберігання та ін. Сучасний випускник фармацевтичного вузу або факультету повинен досконало володіти питаннями:

- визначення товарних видів груп товарів за їх функціональними ознаками, маркуванням та ін.;
- вибору норматив. документації для проведення товарозн. оцінки якості товарів;
- вибору методів оцінки якості товарів;
- прогнозування впливу на якість товарів різноманітних факторів та прийняття заходів, які запобігають цьому впливу;
- оформлення документації по прийому, зберіганню, відпуску та списанню товарів.

Перелік використаних скорочень

АНД – аналітично-нормативна документація

ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я

ВМП – виробни медичного призначення

КМУ – Кабінет Міністрів України

ЛПЗ – лікувально-профілактичний заклад

ЛЗ – лікарський засіб

МОЗ – Міністерство охорони здоров'я України

Література використана при складання методичних вказівок:

- Громовик Б.П. «Медичне і фармацевтичне товарознавство. Товари аптечного асортименту» 2011.
- Дем'яненко В.Г. «Медичне і фармацевтичне товарознавство. Практикум» 2010.
- Гридасов В.І. «Фармацевтичне і медичне товарознавство» 2004.
- Дем'яненко В.Г. «Медицинское и фармацевтическое товароведение. Практикум» 2009.
- Васнецова. «Медицинское и фармацевтическое товароведение» 2005.
- ГОСТ 10782-85 Буылки стеклянныe для крови, трансфузионных и инфузионных препаратов
Технические условия
- ГОСТ 1172-93 Бинты марлевые медицинские. Технические условия
- ГОСТ 1179-93 Пакеты перевязочные медицинские. Технические условия
- ГОСТ 1207-70 Повязки медицинские стерильные. Технические условия
- ГОСТ 14934-88 Офтальмологическая оптика. Термины и определения
- ГОСТ 16758-71 Аппараты терапевтические радиоизотопные. Термины и определения
- ГОСТ 1692-85 Известь хлорная. Технические условия
- ГОСТ 17562-72 Приборы измерительные для функциональной диагностики. Термины и
определения
- ГОСТ 17651-72 Тара стеклянная для лекарственных средств. Метод определения
светозащитных свойств
- ГОСТ 17726-81 Стерилизаторы медицинские паровые, воздушные и газовые. Термины и
определения
- ГОСТ 17807-83 Аппараты ингаляционного наркоза и искусственной вентиляции легких.
Термины и определения
- ГОСТ 18250-80 Приборы медицинские. Волоконные световоды. Присоединительные
размеры
- ГОСТ 18305-83 Эндоскопы медицинские. Термины и определения
- ГОСТ 18491-90 Оправы корригирующих очков. Общие технические требования и методы
испытаний
- ГОСТ 18856-81 Аппараты ингаляционного наркоза и искусственной вентиляции легких.
Общие технические требования. Методы испытаний
- ГОСТ 18996-80 Анализаторы биологических жидкостей медицинские. Термины и
определения
- ГОСТ 19471-74 Газы ионизированные и аэрозоли электрические заряженные. Термины и
определения
- ГОСТ 19569-89 Стерилизаторы паровые медицинские. Общие технические требования и
методы испытаний
- ГОСТ 19687-89 Приборы для измерения биоэлектрических потенциалов сердца. Общие
технические требования и методы испытаний
- ГОСТ 19808-86 Стекло медицинское. Марки
- ГОСТ 19809-85 Стекло медицинское. Метод определения водостойкости
- ГОСТ 19810-85 Стекло медицинское. Метод определения щелочестойкости
- ГОСТ 20509-75 Оборудование медицинское дезинфекционное. Камеры. Кипятильники.
Термины и определения
- ГОСТ 20790-82 Приборы, аппараты и оборудование медицинское. Общие технические
условия
- ГОСТ 20887-75 Оборудование медицинское. Аквадистилляторы. Термины и определения
- ГОСТ 21238-89 Зажимы медицинские. Общие технические требования и методы испытаний

(ИСО 7151-88)

- ГОСТ 21240-89 Скальпели и ножи медицинские. Общие технические требования и методы испытаний
- ГОСТ 21241-89 Пинцеты медицинские. Общие технические требования и методы испытаний
- ГОСТ 21306-75 Линзы очковые солнцезащитные нефацетированные. Технические условия
- ГОСТ 22224-83 Динамометры ручные плоскопружинные. Технические условия
- ГОСТ 22340-89 Аквадистилляторы медицинские электрические. Общие технические требования и методы испытаний
- ГОСТ 22649-83 Стерилизаторы воздушные медицинские. Общие технические условия
- ГОСТ 22967-90 Шприцы медицинские инъекционные многократного применения. Общие технические требования и методы испытаний
- ГОСТ 23154-78 Аппараты гамма-терапевтические статические и ротационные для дальнедистанционного облучения. Общие технические условия
- ГОСТ 23265-78 Линзы очковые. Технические условия